

Francesc Aguiló: films a Mallorca (i III)

Catalina Aguiló

El 1923 Francesc Aguiló protagonitzà, ja a Mallorca, *El idilio de Chopin* (segons Miquel Sbert, el títol és *Idilio en Valldemossa*). Film del qual en tenim poca informació i del qual ens parla un article a la revista *Baleares* (núm. 192, novembre de 1923) que considera l'actor com a "notable artista". Segurament era una nova versió de la, tantes vega-

Toni de son Moragues que acaba amb la mort d'Aguiló. Al llarg de tota la pel·lícula l'actuació d'Aguiló és d'una gran expressivitat i demostra les seves capacitats dramàtiques.

Com a director artístic, la seva tasca és ben evident en veure el film. En general els actors estan ben encertats i els moments més dramàtics es resolen de manera força cinematogràfica, tot i

per poder recuperar aquest interessant personatge. Esperam que aquest article pugui servir d'esperó per trobar noves dades i pel reconeixement de la seva tasca. ❖

BIBLIOGRAFIA

- Cebollada, Pascual; Rubio Gil, Luis. — *Enciclopedia del Cine Español: Cronología*. — Barcelona: Ediciones del Serbal, 1996
- *Cent anys de cinema a les Illes*. — Palma de Mallorca: "Sa Nostra" Obra Social i Cultural, 1995
- García Fernández, Emilio C. — *Historia Ilustrada del Cine Español*. — Barcelona: Planeta, 1985
- González López, Palmira. — *Els anys daurats del cinema clàssic a Barcelona: 1906-1923*. — Barcelona: Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona, 1987
- *Gran Enciclopèdia de Mallorca*, vol. I. — Palma de Mallorca: Promomallorca, 1989
- *Historia del Cine Español*. — Madrid: Càtedra, 1995
- Lasa, Joan Francesc de. — *Aquell primer cinema català: Els germans Baños*. — Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 1996
- Porter i Moix, Miquel. — *Història del cinema a Catalunya: 1895-1990*. — Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 1992

EXTRAORDINARIA SUPER-PRODUCCION CINEMATOGRAFICA

EL SECRETO DE LA PEDRIZA

EDICION BALEAR-FILM

EMOCIONANTES Y FRONDOSOS PANORAMAS

ESPLENDOROSA VISION DEL ARTE NATURAL

NOVELA ADAPTADA A LA PANTALLA

BASADA EN LAS INTRIGAS DEL AMOR Y CONTRABANDO CUYO DESARROLLO TIENE LUGAR EN LOS SITIOS MAS PINTORESCOS DE LA ISLA DORADA (MALLORCA)

des contada, història de la relació entre Chopin i George Sand (que després tornarem a trobar a *El nocturno de Chopin* dels anys trenta i *Un invierno en Mallorca* en la versió de Jaime Camino).

El 1925 es rodava *El secreto de la Pedriza*. Sembla que en aquest cas Francesc Aguiló assumí diverses tasques, a més de la d'actor. Mentre alguns teòrics el consideren el realitzador del film, d'altres consideren que s'encarregà principalment de la direcció artística.

Com a actor, el seu paper era el de Toni Roca, cap dels contrabandistes i peça clau per al desenvolupament de la història, sobretot de la segona part i del final, amb la lluita a l'espadat amb

que els actors eren aficionats i Aguiló era l'únic actor professional amb què comptava el film.

Malauradament Francesc Aguiló no pogué veure el film estrenat, ja que morí a Barcelona el desembre de 1925, poc després d'haver enllestit el rodatge. La pel·lícula s'estrenava el gener de 1926. José Jiménez, actor improvisat al film, escrigué un petit diari durant la filmació. A les darreres pàgines, es dol de la pèrdua de l'actor mallorquí, tot comentant el fet que no pogué arribar a veure el film estrenat.

Poques coses més sabem d'aquest mallorquí. A la Gran Enciclopèdia de Mallorca es parla d'una escola d'interpretació que obrí a Barcelona, però valdria la pena recercar noves dades